

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-276

23.3.2022

Tryg Forsikring NUF

Ansvar

Ansvarsforsikring for ingeniør/arkitekt – feil ved leveranse av skipsdesign – totalentrepriseunntak.

Sikrede inngikk i 2018 avtale om leveranse av skipsdesign med et skipsverft. Det første designet viste seg å være beheftet med feil og måtte omarbeides. Det var i perioden mai 2018 til høsten 2019 dialog mellom verftet og sikrede knyttet til dette. I februar 2020 fremsatte verftet skriftlig krav om erstatning mot sikrede. Sikrede hadde i forkant av dette meldt saken til selskapet og forklart at kravet refererte seg til økte byggekostnader som han mente var dekningsmessig under ansvarsforsikringen. Selskapet avslo kravet og anførte at totalentrepriseunntaket i forsikringsvilkårene kom til anvendelse, samt at meldefristen var oversittet. Sikrede har bestridt at unntaket kom til anvendelse da sikrede ville hatt tilsvarende ansvar om avtale var inngått direkte med byggherre. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: krav mot selskapet kr 16 415 255

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatningsdekning under ansvarsforsikringen sikrede har tegnet i selskapet.

I forsikringsbevis av 25.11.19 fremgår det at det er tegnet ansvarsforsikring for rådgivende ingeniør/arkitekt for "*rådgivende ingeniørfirma innen skipsteknikk*".

I forsikringsbevisets pkt. 11 var det inntatt følgende om meldefrist:

Siktede mister retten til å kreve erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet mot selskapet.

Fra forsikringsvilkårene hitsettes:

3 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes erstatningsansvar for økonomisk tap som skyldes ting- eller personskader som konstateres av sikrede eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er beskrevet i forsikringsbeviset, (...).

(...)

Forsikringen omfatter også skade eller tap påført oppdragsgiver eller tredjemann som følge av feil begått under oppdrag knyttet til fast eiendom eller annet prosjekt som skal komme til fysisk utførelse. Forsikringen dekker ikke skader som kreves erstattet mer enn 5 år etter at oppdragsgiver overtok byggverket, jf. FAL paragraf 8-6.

Forsikringen omfatter ikke skader konstatert i forsikringstiden dersom skaden er en følge av en skadevoldende handling som er foretatt før forsikringsavtalen ble inngått. Er skade voldt ved unnlatelse, regnes ansvaret i tvilstilfelle som oppstått den dag den unnlatte handling senest måtte ha vært foretatt om skaden skulle vært unngått.

(...)

5 Begrensninger som gjelder

(...)

5.2. Ansvar som er begrunnet

- med at det er gitt opplysninger som har vist seg ikke å holde stikk om byggetid eller størrelsen av omkostningene ved et byggeforetagende.

(...)

5.14. Ansvar for meromkostninger

- oppdragsgiver får ved at han overfor byggherren har inngått avtale om totalentreprise eller annen "fast sum", i den grad ansvaret går utover hva sikrede ellers ville vært ansvarlig for ved kontrakt direkte med byggherren. Tilsvarende gjelder ved andre kontraktsforhold når sikrede ved kontraktsinngåelsen kjente eller burde kjenne til at prosjektet skal videreselges til fast pris.

Unntaket i vilkårene pkt. 5.14 omtales av partene som "*totalentrepriseunntaket*".

Sikrede inngikk den 8.3.18 en kontrakt med et verft om design av en batteri-hybrid bilferge. Bakgrunnen for kontrakten var skipsbyggingskontrakt som mellom verftet og et rederi.

Sikrede har forklart at det 5.4.18 ble arrangert et kick-off-møte med Sjøfartsdirektoratet (Sdir) hvor prosjektet og løsninger ble presentert, herunder blant annet generalarrangementet (GA) og evakueringsplanen. Ifølge sikrede ble det i forbindelse med møtet avklart at enkelte løsninger ikke ville bli godkjent av Sdir. Sikrede har opplyst at dette var på grunn av manglende og/eller ikke tilstrekkelige rømningsveier, og arrangementet måtte endres for å oppnå godkjenning.

Sikrede har forklart at det i perioden mai 2018 til høsten 2019 var mye muntlig kommunikasjon mellom verftet og sikrede rundt mulige forsinkelser knyttet til revideringsarbeidet. Verftet sluttet å betale fakturaer utstedt av sikrede fra medio 2019, men sikrede har forklart at verftet ønsket at sikredes arbeid skulle ferdigstilles, og at verftet potensielt så for seg en form for sluttoppgjør.

Sikrede har opplyst at de kontaktet selskapet 23.1.20 og meddelte at det potensielt kunne komme et krav mot dem. Foranledningen til dette var ifølge sikrede et møte mellom sikrede og verftet dagen før. Ifølge sikrede forelå skriftlig krav først 21.2.20.

I e-post til selskapet av 29.1.20 forklarte sikrede at det varslede kravet relaterte seg til økte byggekostnader, spesielt knyttet til ny tversgående korridor fremme under dekk, ny tversgående korridor akter under dekk og ny innvendig trappegang fra passasjersalong opp til styrhus. Selskapet varslet ved e-post av 5.2.20 at det kunne se ut som at totalentrepriseunntaket kom til anvendelse. Senere ble det også fremholdt fra selskapet at kravet kunne være for sent meldt etter fal. § 8-5 første ledd.

Det var etter dette omfattende korrespondanse mellom partene.

Selskapet har fremlagt en uttalelse fra et sakkyndig firma som har gjennomgått de postene verftet har satt opp med oversikt over det de mener seg påført av kostnader relatert til feilen.

Sikrede har anført at det var forsikringsdekning for kravet. Sikrede anførte at "*totalentrepriseunntaket*" ikke kom til anvendelse. Bruk av unntaket betinget at ansvaret gikk utover hva sikrede ville ha vært ansvarlig for ved kontrakt direkte med byggherren (rederiet). I dette tilfellet ville sikrede hatt tilsvarende ansvar om avtalen var inngått direkte med byggherren, da byggherren i dette tilfellet var bundet av sin prising i anbudet for fergesambandet hvor fergen skulle benyttes. Videre anførte sikrede at vilkåret ikke kunne leses slik at selskapet hadde ment å fraskrive seg alt ansvar en rådgivende ingeniør kunne komme i ved å inngå kontrakt med en entreprenør som gjaldt totalentreprise. Sikrede anførte også at kravet var meldt rettidig.

Selskapet har anført at "*totalentrepriseunntaket*" kom til anvendelse. Det ble i hovedsak vist til at kravet gjaldt meromkostninger som en følge av at det var inngått avtale med byggherre om

totalentreprise, og at ansvaret gikk utover det sikrede ville ha vært ansvarlig for i en avtale direkte med byggherren. Selskapet viste til at feilen ble oppdaget helt innledningsvis i prosjektet, før skrogbyggingen ble iverksatt. Det hadde dermed ikke vært behov for å endre allerede utførte arbeider, og det forelå da ikke merkostnader for byggherren. Kostnadene ved bygging var sammenfallende med hva som hadde vært tilfellet dersom fergen hadde vært korrekt designet med en gang. Selskapet har også anført at meldefristen etter fal. § 8-5 første ledd var oversittet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring, herunder om kravet er for sent meldt.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser spørsmål om sikrede er ansvarlig for merkostnader knyttet til endring i design i forhold til verkstedet, herunder forholdet mellom sikredes kontrakt med verkstedet og hva sikredes ansvar ville ha vært om han istedenfor hadde kontrakt direkte med rederiet. Sikrede har fremlagt sin kontrakt med verkstedet, men det er ikke fremlagt dokumentasjon på hva som er avtalt mellom rederiet og verkstedet. Derimot er det fremlagt en omfattende og kompleks avtale mellom rederiet og H. fylkeskommune. Det er uklart for nemnda hvilken betydning denne avtalen har for sikredes evt. ansvar i en direkte kontrakt med rederiet. Dette bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling. Nemnda mener det samme gjelder spørsmålet om oversittelse av meldefrist, hvor kommunikasjonen mellom verkstedet og sikrede er uklar.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).